

Šis ir Ābece svētku gads.

Pirmās latviešu ābece 17. gadsimta beigās izdeva vācu mācītāji, lai audzinātu latviešus reliģiskā garā un pakļāvīgus muižniekiem. Pirmo laicīgo ābeci "Jaunā ABC un lasīšanas mācība" 1782. gadā sarakstīja Vecais Stenders, pēc pieciem gadiem – **1787.g.** - viņš sarakstīja pirmo ilustrēto latviešu ābeci..

Vecākās ābece bija sastādītas pēc burtošanas (boksterēšanas) metodes, bērni mācījās lasīt savienojot burtu nosaukumus zilbēs un vārdos. Tas bija sarežģīts apmācības process.

1844. gadā Andrejs Spāģis izdeva pirmo ābeci "Bērnu prieks", kas bija sastādīta pēc skaņu metodes. Apguvuši skaņas, bērni burtus savienoja zilbēs un zilbes vārdos.

Ābece latgaliešu valodā parādās krietni vēlāk.

1937. gadā Rīgā apgādā „Grāmatu Zieds“ iznāca Sīmaņa Svennes ābece „Mozō abece un pyrmō losomō grōmota mōjā un pyrmskūlā“.

1992. gadā pēc 55 gadu pārtraukuma apgādā „Lielvārds“ iznāca jauna latgaliešu ābece (autori Juris Cibuļs un Lidija Leikuma), kurā lietota tā dēvētā Pītera Stroda pareizrakstība, bet ar vairākiem jauninājumiem.

2014. gadā Latviešu valodas aģentūra sadarbībā ar Juri Cibuļu un Lidiju Leikumu ir izstrādājusi pirmo digitālo latgaliešu ābeci. Ābece ir papildināta ar darba burtnīcu "Skreineite. Vuicūs raksteit" un uzziņu materiālu pedagogiem. Jaunā latgaliešu ābece "Skreineite" ir klasiskā tipa pirmmācības grāmata, kas paredzēta lasītmācīšanai latgaliešu valodā. To var izmantot māj mācībā, pirmsskolā vai sākumskolas 1. klasē, tā paredzēta skolēniem, kas neprot lasīt.

2015.g. "Kustība par latvisku kultūru izglītībā" izdevusi mācību līdzekļus pirmskolas vecuma bērniem - ābeci, darba burtnīcu un īsfilmu izlasi. Šajā ābecē valodas apguvē tiek izmantota latviešu tautas pasaku, tautasdziesmu, sakāmvārdu un mīklu lasīšana un klausīšanās, arī dziedāšana un vārdu izrunāšana. Īpašs jaunums ir "Darba lapas" ar uzdevumiem par burtu un senlatviešu zīmju rakstīšanu.

Visjaunākais ābece izdevums tapis 2016.gadā – "Latviešu ābece sešgadniekiem". Šī pasaku grāmata ir domāta sešgadniekiem, kuri sāk mācīties lasīt, un visiem pieaugušajiem, kas vēlas iepazīstināt bērnus ar tādu ābeci, kuras pasaulē mīt krāsaini tēli, dziesmas, sakāmvārdi un daudznazīmīgi raksti.